

Erfbelasting. Ongehuwd samenwonenden. Partnervrijstelling.

Toelichting van 21 oktober 2022, nr. 2022-0000238345, op het intrekken van het beroep in cassatie tegen de uitspraak van Hof Arnhem-Leeuwarden van 12 juli 2022, nr. 21/00852, ECLI:NL:GHARL:2022:5910.

Samenvatting rechtspraak.nl

Erfbelasting. Ongehuwd samenwonenden. Partnervrijstelling.

De staatssecretaris trekt het beroep in cassatie in. Ter toelichting merkt hij het volgende op.

Belanghebbende heeft vanaf 1969 met zijn zus en haar echtgenoot op hetzelfde adres in de gemeentelijke basisadministratie ingeschreven gestaan. De zus en haar echtgenoot kwalificeerden tot het moment van overlijden van laatstgenoemde in 2017 als partners ingevolge artikel 5a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen. De zus van belanghebbende (hierna: erflaatster) is in 2019 overleden en belanghebbende is haar enige erfgenaam.

In geschil is of belanghebbende en erflaatster als partners kunnen worden aangemerkt ingevolge artikel 1a van de Successiewet 1956 (hierna: SW 1956), zodat recht bestaat op toepassing van de partnervrijstelling.¹

Het Hof heeft terecht vooropgesteld dat belanghebbende en erflaatster tot het moment van overlijden van de echtgenoot geen partners waren op grond van artikel 1a SW; iedereen kan immers (sinds de herziening van het partnerbegrip per 1 januari 2010) slechts één partner hebben.² Na het overlijden van de echtgenoot is er echter geen sprake meer van een meerrelatie en kunnen belanghebbende en erflaatster in beginsel partners zijn.

Buiten geschil is dat in casu (gedurende de zesmaandsperiode voorafgaand aan het overlijden van erflaatster³) aan de voorwaarden van artikel 1a, lid 1, onderdeel a, b, d en e SW 1956 wordt voldaan. Belanghebbende en erflaatster voldoen echter niet aan de voorwaarde van lid 1, onderdeel c (een notarieel samenlevingscontract met wederzijdse zorgverplichting).

Het oordeel van het Hof dat belanghebbende en erflaatster toch kwalificeren als partners ingevolge artikel 1a SW, getuigt mijns inziens niet van een onjuiste rechtsopvatting. Aan de uitzondering van artikel 1a, lid 3 SW 1956, die in de plaats treedt van de voorwaarde van lid 1, onderdeel c, wordt voldaan omdat belanghebbende en erflaatster gedurende een onafgebroken periode van ten minste vijf jaren tot het overlijden van erflaatster staan ingeschreven op hetzelfde woonadres in de basisregistratie personen. Het standpunt van de Inspecteur dat de vijfjaarstermijn pas begint te lopen na het overlijden van de echtgenoot volgt niet uit de letterlijke tekst van de bepaling; het volgt evenmin uit de parlementaire geschiedenis van de bepaling zoals weergegeven in de uitspraak van het Hof.

Gelet op het voorgaande is besloten om te berusten in de uitspraak en het ingestelde pro forma beroep in cassatie in te trekken.

¹ Opgenomen in artikel 32, lid 1, onder 4, onderdeel a SW 1956.

² Zie ook Kamerstukken II 2008/09, 31 930, nr. 9, p. 30 en 33.

³ Zie artikel 1a, lid 2, onderdeel a SW 1956.